

Kalendár výročí osobností okresu Galanta

Apríl 2014

Pred 80. rokmi (12.4.1934) umrel v Trnave rodák z Abrahámu cirkevný spisovateľ Andrej Čambál. Študoval v Trnave a v Ostrihome. Od roku 1892 člen jezuitskej rehole. Pôsobil ako kaplán a učiteľ náboženstva v Modre, neskôr kazateľ a predstavený rehoľného domu v Trnave. V náboženskej spisbe propagátor pútnických miest a pašiových hier.

Pred 90. rokmi (15.4.1924) sa narodil v Galante pedagóg a kronikár mesta Štefan Székács. V rokoch 1955-1984 pôsobil ako učiteľ, neskôr riaditeľ Základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským v Matúškove. Zbieral písomné, grafické a fotografické dokumenty o histórii mesta Galanta. V rokoch 1957-1977 bol kronikárom mesta. Zostavil vlastivedný slovník okresu Galanta, ktorý však zostal v rukopise. Jeho historická zbierka je majetkom mesta Galanta.

Pred 120. rokmi (25.4.1894) sa narodil v Tajnej pedagóg a ochranca prírody Július Šimon František Matis. Absolvoval učiteľský ústav v Ostrihome. Počas 1. svetovej vojny armádny dôstojník. V rokoch 1919-1927 pedagogicky pôsobil v Nitre a v Košiciach, potom ako školský inšpektor v Nových Zámkoch, v Rožňave, v rokoch 1933-1939 v Galante, riaditeľ meštianskej školy v Bratislave. Od roku 1946 pôsobil na Povereníctve školstva a osvetu v oblasti ochrany prírody. Zakladateľ Slovenského pamiatkového ústavu (1951), predkladateľ návrhov zákonov o ochrane prírody, prírodných rezerváciách. Svoje populárno-vedecké články uverejňoval v dobových časopisoch.

Pred 120. rokmi (30.4.1894) sa narodil v Uhrovci prof. Ladislav Szántó, DrSc., pedagóg a filozof. Po absolvovaní učiteľského ústavu v Lučenci pedagogicky pôsobil v Čadci, v rokoch 1934-1945 ako riaditeľ meštianskej školy v Galante. Bol 1. povojnovým komisárom mesta Galanta. Postupne riaditeľ vydavateľstva Pravda v Bratislave, do roku 1959 prednášal na Vysokej škole ekonomickej v Bratislave, v rokoch 1959-1967 riaditeľ Filozofického ústavu Slovenskej akadémie vied v Bratislave. Člen SAV, ČSAV. Vo svojej vedecko-výskumnej činnosti skúmal dialektický a historický materializmus, dejiny filozofie. Autor monografií a a vyše 50 vedeckých statí. Nositeľ štátnych vyznamenaní.

Pred 40. rokmi (30.4.1974) umrel v Bratislave rodák zo Sládkovičova Gejza Weis-Kršák, verejný činiteľ. Vyučil sa za klampiara. V rokoch 1936-1938 interbrigadista v Španielsku, po ilegálnom návrate na Slovensko sa zapojil do protifašistického hnutia. Po oslobodení pôsobil ako pracovník Povereníctva vnútra, neskôr Zboru národnej bezpečnosti. Bol funkcionárom krajských stranických a spoločenských organizácií. Autor článkov v dennej tlači.